

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Γνώμη επί του Πολυετούς Δημοσιονομικού Προγραμματισμού
για τα έτη 2026-2029

Νοέμβριος 2025

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Αμερικής 11, 106 72 Αθήνα, Ελλάδα

Τηλ: +30 211 1039600

www.hfisc.gr e-mail: hfisc@hfisc.gr

Αθήνα, 18 Νοεμβρίου 2025

Γνώμη επί του Πολυετούς Δημοσιονομικού Προγραμματισμού 2026-2029

Το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο (ΕΔΣ), σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 4, και το άρθρο 42, παρ. 4 του Ν.4270/2014, όπως τροποποιήθηκαν με τον Ν.5217/2025 και ισχύουν, καθώς και με το άρθρο 2, παρ. 1 (α), το άρθρο 4, παρ. 4 και το άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 473/2013, αξιολογεί ως ανεξάρτητος δημοσιονομικός φορέας τις μακροοικονομικές και δημοσιονομικές προβλέψεις στις οποίες στηρίζεται ο Πολυετής Δημοσιονομικός Προγραμματισμός 2026-2029 (ΠΔΠ 2026-2029) και διαπιστώνει τη συμμόρφωση με τους ειδικούς αριθμητικούς δημοσιονομικούς κανόνες.¹

Η παρούσα αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη τα εξής:

α) Το μακροοικονομικό και δημοσιονομικό σενάριο, όπως διαβιβάστηκαν στο ΕΔΣ από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (ΥΠΕΘΟ), στις 20/10/2025 και 13/11/2025, αντίστοιχα, καθώς και τον τεχνικό διάλογο μεταξύ εμπειρογνομόνων του ΥΠΕΘΟ και του ΕΔΣ.

β) Τις προβλέψεις του Προσχεδίου του Κρατικού Προϋπολογισμού 2026 (ΠΚΠ 2026), της Ετήσιας Έκθεσης Προόδου 2025 (ΕΕΠ 2025), του Κρατικού Προϋπολογισμού 2025 (ΚΠ 2025), καθώς και του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού-Διαρθρωτικού Σχεδίου 2025-2028 (ΜΔΣ 2025-2028).^{2,3,4,5}

γ) Τα πιο πρόσφατα μακροοικονομικά και δημοσιονομικά στοιχεία της ελληνικής οικονομίας από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), τα οποία καλύπτουν έως και το Α' εξάμηνο του τρέχοντος έτους (Οκτώβριος 2025).⁶

δ) Τις φθινοπωρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Νοέμβριος 2025), καθώς και προβλέψεις άλλων διεθνών και εγχώριων φορέων για την εξέλιξη των βασικών μακροοικονομικών και δημοσιονομικών μεγεθών της ελληνικής οικονομίας.⁷

ε) Τις προβλέψεις για την εξέλιξη του ΑΕΠ με βάση τα οικονομετρικά υποδείγματα του ΕΔΣ.

Μακροοικονομικές προβλέψεις

Οι μακροοικονομικές προβλέψεις επί των οποίων στηρίζεται ο ΠΔΠ 2026-2029, για τα έτη 2025 και 2026 με εκτιμώμενους ρυθμούς μεγέθυνσης του πραγματικού ΑΕΠ 2,2% και 2,4%, αντίστοιχα,

¹ Η ενσωμάτωση της Οδηγίας του Συμβουλίου (ΕΕ) 2024/1265 της 29ης Απριλίου 2024, με την οποία τροποποιείται η Οδηγία 2011/85/ΕΕ σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών (ΟJ L, 2024/1265, 30.4.2024), πραγματοποιήθηκε τον Ιούλιο του 2025 με το Ν.5217/2025.

² ΥΠΕΘΟ, [Προσχέδιο Κρατικού Προϋπολογισμού 2026, Νοέμβριος 2025](#).

³ ΥΠΕΘΟ, [Ετήσια Έκθεση Προόδου 2025, Ελλάδα, Απρίλιος 2025 \(στα αγγλικά\)](#).

⁴ ΥΠΕΘΟ, [Εισηγητική Έκθεση Κρατικού Προϋπολογισμού 2025, Νοέμβριος 2024](#).

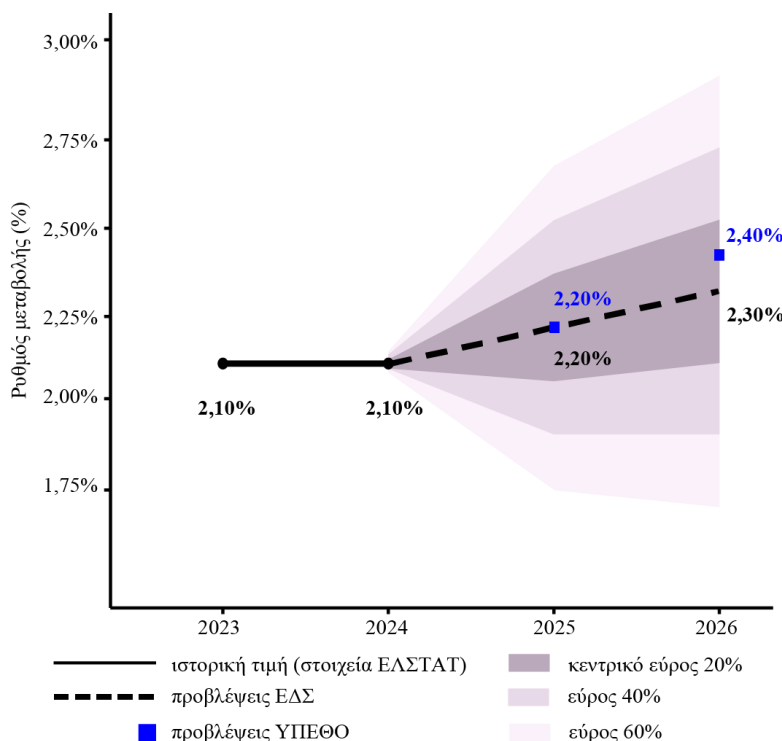
⁵ ΥΠΕΘΟ, [Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό-Διαρθρωτικό Σχέδιο 2025-2028, Οκτώβριος 2024](#).

⁶ ΕΛΣΤΑΤ, [Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί 2° Τρίμηνο 2025, Δελτίο Τύπου 05/09/2025](#), [Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν \(2° εκτίμηση\), Δελτίο Τύπου 16/10/2025](#) και [Τριμηνιαίοι μη χρηματοοικονομικοί λογαριασμοί Γενικής Κυβέρνησης 1ο Τρίμηνο 2025, Δελτίο Τύπου 21/07/2025](#).

⁷ [Ευρωπαϊκή Επιτροπή, φθινοπωρινές προβλέψεις 2025](#).

ευθυγραμμίζονται με εκείνες του ΠΚΠ 2026 (βλ. Διάγραμμα 1). Οι προβλέψεις αυτές ενσωματώνουν τις αναθεωρημένες εκτιμήσεις της ΕΛΣΤΑΤ για το ΑΕΠ, οι οποίες ανακοινώθηκαν στο μεσοδιάστημα.⁸ Για το ΕΔΣ εξακολουθούν να ισχύουν οι παρατηρήσεις που αναπτύχθηκαν στη σχετική Γνωμοδότηση.⁹

Διάγραμμα 1: Προβλέψεις του ΕΔΣ για τον ρυθμό μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ, έτη 2025 & 2026

Πηγή: Οικονομετρικά υποδείγματα πρόβλεψης του ΕΔΣ

Για την περίοδο 2027–2029 οι μακροοικονομικές προβλέψεις του ΠΔΠ 2026–2029 διαμορφώνονται σε πιο συντηρητικό εύρος, αντανακλώντας τη σταδιακή επιβράδυνση του ρυθμού οικονομικής μεγέθυνσης (βλ. Διάγραμμα 2). Παρά τη σταδιακή μείωση του ρυθμού μεγέθυνσης, η ελληνική οικονομία παραμένει σε ανθεκτική αναπτυξιακή πορεία καθώς από το 2023, το πραγματικό ΑΕΠ αυξάνεται κατά περίπου 2,1% ετησίως, ταχύτερα από την Ευρωζώνη, με τη διαδικασία σύγκλισης να συνεχίζεται. Η ανάπτυξη αναμένεται να διατηρηθεί κοντά στο 2% έως το 2027, με την εγχώρια ζήτηση να παραμένει ο βασικός κινητήριος μοχλός της οικονομικής δραστηριότητας, υποστηριζόμενη από την ολοκλήρωση των επενδύσεων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ), και τη συνεχιζόμενη άνοδο της απασχόλησης.

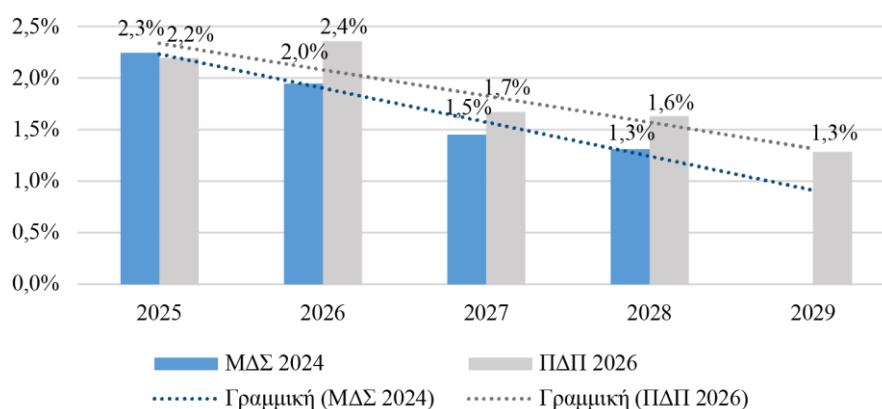
Πιο συγκεκριμένα, ο μέσος αναμενόμενος ρυθμός ανάπτυξης ολόκληρης της περιόδου 2026–2029 είναι 1,8%, με κύριους μοχλούς ανάπτυξης, τις επενδύσεις που χρηματοδοτούνται από το ΤΑΑ και την ιδιωτική κατανάλωση. Ωστόσο, αναμένεται να παρουσιάσουν μειωμένη συνεισφορά στην οικονομική δραστηριότητα, καθώς η επίδρασή τους εξασθενεί προς τα τελευταία έτη της περιόδου αυτής και ιδιαίτερα μετά την λήξη του ΤΑΑ. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ([Debt Sustainability Monitor, Μάιος 2025](#)) προβλέπει για την περίοδο 2025–2029 κατά μέσο όρο 1,3% ρυθμό μεγέθυνσης σύμφωνα στο σενάριο βάσης, ενώ λιγότερο συντηρητικά το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (World Economic Outlook, Απρίλιος 2025) προβλέπει 1,7% για την ίδια περίοδο.

⁸ ΕΛΣΤΑΤ, [Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν \(2^η εκτίμηση\), Δελτίο Τύπου 16/10/2025](#).

⁹ [Γνώμη ΕΔΣ επί του Προσχεδίου του Κρατικού Προϋπολογισμού 2026 \(6/10/2025\)](#).

Η αναμενόμενη επιβράδυνση του ρυθμού αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ, ιδίως μετά το 2027, καθιστά αναγκαία την ενίσχυση των διαρθρωτικών πολιτικών στην πλευρά της προσφοράς, με στόχο τη αύξηση της παραγωγικότητας, τη διεύρυνση της εξαγωγικής βάσης και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας του επιχειρηματικού τομέα, ώστε να διατηρηθεί η αναπτυξιακή δυναμική της ελληνικής οικονομίας. Η περαιτέρω αύξηση των επενδύσεων σε υποδομές και η βελτίωση του θεσμικού, δικαστικού, δημόσιου διοικητικού πλαισίου θα συνεισφέρουν θετικά στην ανάπτυξη. Παράλληλα, η προώθηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που ενισχύουν τον ανταγωνισμό στις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών αποτελεί προϋπόθεση για τη διατήρηση του πληθωρισμού κοντά στον στόχο του 2%, επίπεδο κρίσιμο τόσο για τη σταθερότητα της αγοραστικής δύναμης των νοικοκυριών όσο και για τη διαφύλαξη της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας.

Διάγραμμα 2: Προβλέψεις ΥΠΕΘΟ για τον ρυθμό μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ, 2025 - 2029

Πηγές: ΥΠΕΘΟ, ΜΔΣ 2025-2028, ΠΔΠ 2026-2029, επεξεργασία ΕΔΣ.

Δημοσιονομικές προβλέψεις

Για το 2025, ο ΠΔΠ 2026-2029 προχωρά σε αναθεώρηση του στόχου πρωτογενούς πλεονάσματος στο 3,7% του ΑΕΠ, έναντι 3,6% του ΑΕΠ που είχε προβλεφθεί στο ΠΚΠ 2026 και έναντι 2,4% του ΑΕΠ του ΚΠ 2025. Η επίτευξη του αναθεωρημένου στόχου κρίνεται εφικτή, με βάση τα μέχρι σήμερα διαθέσιμα δεδομένα. Ειδικότερα, τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία των Δελτίων της Γενικής Κυβέρνησης, για το ενιάμηνο Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου 2025, δείχνουν ότι έχει ήδη καταγραφεί πρωτογενές πλεόνασμα ύψους 10,6 δισ. ευρώ ή 4,3% του ΑΕΠ (σε ταμειακή βάση, βλ. Πίνακα 1). Η βελτίωση αυτή αποδίδεται κυρίως στην αύξηση των εσόδων κατά 6,4 δισ. ευρώ (8,2%) σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του προηγούμενου έτους, η οποία προέρχεται από φορολογικά έσοδα, ασφαλιστικές εισφορές, μεταβιβάσεις και πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών, ενώ οι δαπάνες αυξήθηκαν κατά 4,6 δισ. ευρώ (6,7%) σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του προηγούμενου έτους. Υπό την προϋπόθεση ότι δε θα προκύψουν έκτακτες δημοσιονομικές πιέσεις και ότι θα διατηρηθεί η δημοσιονομική σύνεση, η επίτευξη του αναθεωρημένου στόχου για πρωτογενές πλεόνασμα της τάξης του 3,7% του ΑΕΠ για το 2025 παραμένει εφικτή.

Για το 2026, το πρωτογενές πλεόνασμα προβλέπεται να διαμορφωθεί στο 2,8% του ΑΕΠ, ποσοστό αμετάβλητο σε σχέση με την πρόβλεψη στο ΠΚΠ 2026. Για την περίοδο 2027-2029 που καλύπτεται από το ΠΔΠ 2026-2029, το πρωτογενές πλεόνασμα αναμένεται να διαμορφωθεί στο 2,7% του ΑΕΠ και για τις τρεις χρονιές, ένδειξη συνετής και σταθερής δημοσιονομικής πορείας. Ωστόσο, η επίτευξη των στόχων αυτών εξαρτάται από την ανθεκτικότητα των εσόδων, την αποτελεσματική συγκράτηση των δαπανών και την απουσία απρόβλεπτων δημοσιονομικών πιέσεων που θα μπορούσαν να εκτροχιάσουν την πορεία του προϋπολογισμού.

Πίνακας 1: Εκτέλεση προϋπολογισμού σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης (εκατ. ευρώ*), Ιαν.- Σεπτ. 2025

	Ιαν.-Σεπτ. 2024	Ιαν.-Σεπτ. 2025	Δ 2024-2025	% Δ 2024-2025
	(α)	(β)	(γ) = (β) - (α)	(δ) = (γ)/(α)
A. Έσοδα	77.361	83.719	6.358	8,2%
B. Δαπάνες	68.377	72.928	4.551	6,7%
Γ. Καθαρή απόκτηση μη χρημ/κών περιουσιακών στοιχείων	6.807	6.239	-568	-8,3%
Ισοζύγιο (Α-Β-Γ)	2.177	4.552	2.375	
Ως ποσοστό του ΑΕΠ %	0,9%	1,8%		
Πρωτογενές αποτέλεσμα	8.396	10.627	2.231	
Ως ποσοστό του ΑΕΠ %	3,5%	4,3%		
ΑΕΠ**	236.736	248.697		

Πηγή: Δελτίο Μηνιαίων Στοιχείων Γενικής Κυβέρνησης Ιούλιος 2025, ΥΠΕΘΟ.

*Στοιχεία σε ταμειακή βάση. **Στοιχεία ΕΛΣΤΑΤ και ΚΠ 2026.

Συμμόρφωση με τους δημοσιονομικούς κανόνες

Οι γενικές αρχές που διέπουν τον δημοσιονομικό σχεδιασμό εστιάζουν στην διατήρηση του ρυθμού αύξησης των καθαρών εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών δαπανών της Γενικής Κυβέρνησης σε επίπεδα που διασφαλίζουν, αφενός, τη βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους και, αφετέρου, τη διατήρηση του δημοσιονομικού ελλείμματος κάτω από την τιμή αναφοράς του 3% του ΑΕΠ σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα.^{10, 11} Παράλληλα, προβλέπεται η διαμόρφωση της δημοσιονομικής θέσης του πρωτογενούς ισοζυγίου της Γενικής Κυβέρνησης σε πλεονασματικό επίπεδο.

Σύμφωνα με τον ΠΔΠ 2026-2029, προβλέπεται ότι η ετήσια αύξηση των καθαρών πρωτογενών δαπανών της Γενικής Κυβέρνησης για το 2025 θα είναι 4,4% και για το 2026 5,7%, ποσοστά τα οποία υπερβαίνουν το ανώτατο ετήσιο όριο του 3,7% και 3,6%, αντίστοιχα που έχουν καθοριστεί στο ΜΔΣ 2025-2028 και εγκριθεί από το Συμβούλιο (βλ. Διάγραμμα 3.α). Ωστόσο, οι προβλεπόμενες σωρευτικές αυξήσεις των καθαρών πρωτογενών δαπανών για το 2025 (4,3%) και για το 2026 (10,3%) παραμένουν εντός των ορίων του ΜΔΣ 2025-2028 (6,5% και 10,3%, αντίστοιχα, βλ. Διάγραμμα 3.β). Οι εκτιμήσεις είναι συμβατές με το νέο δημοσιονομικό πλαίσιο, καθώς η πραγματική ετήσια μεταβολή που καταγράφηκε το 2024 ήταν -0,2% (ή 0,23 δισ. ευρώ), δηλαδή χαμηλότερη από το προβλεπόμενο ετήσιο όριο, δημιουργώντας έτσι δημοσιονομικό περιθώριο για υψηλότερες, καθαρές, πρωτογενείς δαπάνες την περίοδο 2025-2028. Η θετική αυτή απόκλιση αποδίδεται, κυρίως, στη μεγαλύτερη του αναμενόμενου επίδραση των μέτρων ενεργητικής δημοσιονομικής πολιτικής και συγκεκριμένα, των

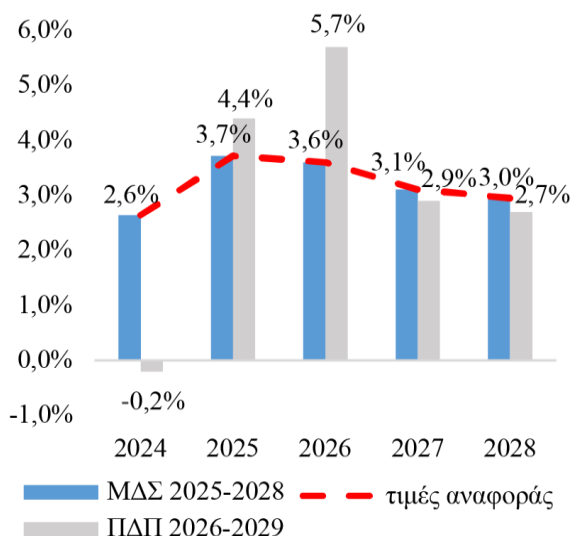
¹⁰ Άρθρο 34 του Ν. 4270/2014, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, καθώς και το νέο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) που τέθηκε σε ισχύ στις 30 Απριλίου 2024 δηλαδή, Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1263 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου (ΕΕ L, 2024/1263, 30.4.2024), Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1264 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 για την επιτάχυνση και τη διασφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΕΕ L, 2024/1264, 30.4.2024) και Οδηγία (ΕΕ) 2024/1265 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/85/ΕΕ σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών (ΕΕ L, 2024/1265, 30.4.2024).

¹¹ Στο πλαίσιο του Κανόνα Καθαρών Δαπανών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 36 Ν.4270/2014, η ποσοστιαία μεταβολή των καθαρών δαπανών δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τα ανώτατα όρια που καθορίζονται στην εκάστοτε ισχύουσα σύσταση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με το άρθρο 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, σχετικά με την έγκριση του Εθνικού Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού και Διαρθρωτικού Σχεδίου.

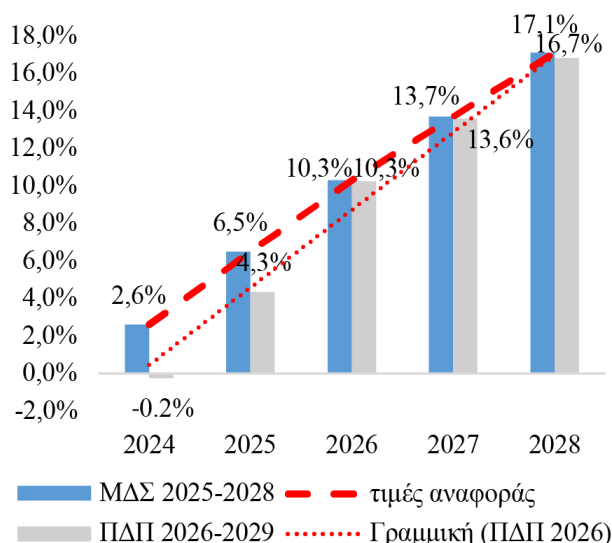
μέτρων για την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και της εισφοροδιαφυγής, καθώς και στη χαμηλότερη από την αναμενόμενη συνολική δαπάνη της Γενικής Κυβέρνησης. Επιπλέον, σύμφωνα με το νέο δημοσιονομικό πλαίσιο, επιτρέπεται ετήσια απόκλιση της τάξεως των 0,3 ποσοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ (περίπου 0,75 δισ. ευρώ), παρέχοντας επιπλέον ευελιξία.¹² Τέλος, η εθνική ρήτρα διαφυγής για τις αμυντικές δαπάνες, όπως προβλέπεται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263, παρέχει μια επιπλέον δυνατότητα απόκλισης από την εγκεκριμένη πορεία των καθαρών δαπανών, η οποία ευνοεί τις δαπάνες του 2026.¹³ Συγκεκριμένα, οι αμυντικές δαπάνες εκτιμώνται αυξημένες κατά περίπου 0,1% του ΑΕΠ για το έτος 2025, και 0,3% του ΑΕΠ για το 2026, σε σύγκριση με το έτος βάσης 2024.

Για τα έτη 2027 και 2028 η αύξηση των καθαρών δαπανών προβλέπεται ότι θα παραμείνει εντός του εγκεκριμένου ετήσιου ορίου. Για το έτος 2029, το ανώτατο όριο αύξησης των καθαρών δαπανών θα τεθεί με το επόμενο ΜΔΣ που αναμένεται να υποβληθεί την άνοιξη του 2028.

Διάγραμμα 3.α: Ετήσια αύξηση των καθαρών πρωτογενών δαπανών της Γενικής Κυβέρνησης

Διάγραμμα 3.β: Σωρευτική αύξηση των καθαρών πρωτογενών δαπανών της Γενικής Κυβέρνησης

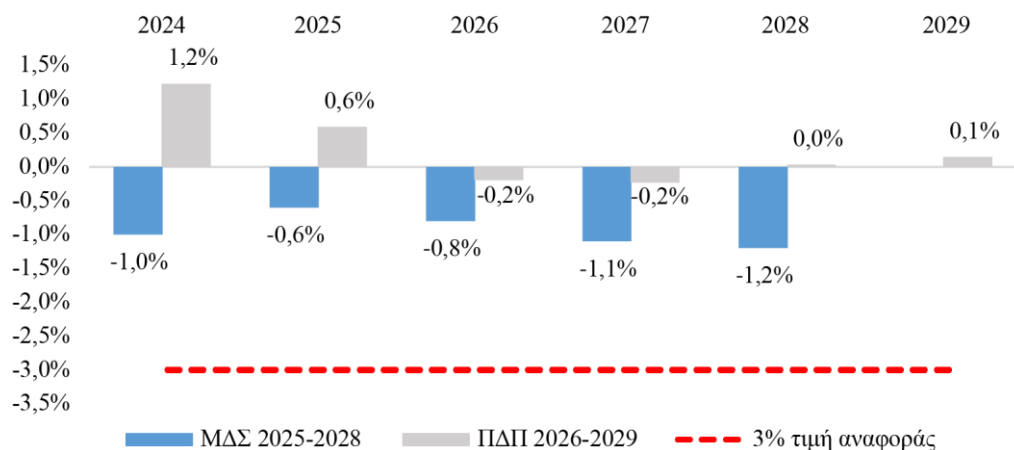
Πηγές: ΥΠΕΘΟ, ΜΔΣ 2025-2028, ΠΑΠ 2026-2029, επεξεργασία ΕΔΣ.

Επιπλέον, για όλα τα έτη που καλύπτει το ΠΑΠ 2026–2029, το ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης προβλέπεται να διαμορφωθεί σε επίπεδα πλεονασματικά ή οριακά ελλειμματικά, διασφαλίζοντας τη διατήρηση του δημοσιονομικού ελλείμματος κάτω από την τιμή αναφοράς του 3% του ΑΕΠ (βλ. Διάγραμμα 4). Οι προβλέψεις αυτές συνιστούν ανοδική αναθεώρηση σε σχέση με εκείνες που είχαν περιληφθεί στο ΜΔΣ 2025–2028. Συγκεκριμένα, το έλλειμμα προβλέπεται οριακό -0,2% του ΑΕΠ για το 2026 και το 2027, μηδενικό για το 2028 και ελαφρώς θετικό, στο 0,1% του ΑΕΠ, το 2029.

¹² Άρθρο 2 παρ. 2 του Κανονισμού (ΕΚ) 1467/1997: «Η Επιτροπή καταρτίζει έκθεση σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ όταν... οι αποκλίσεις που καταγράφονται στον λογαριασμό τακτοποίησης του κράτους μέλους υπερβαίνουν: α) είτε 0,3 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ ετησίως, β) είτε 0,6 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ σωρευτικά.

¹³ Άρθρο 26 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263: «εξαιρετικές περιστάσεις εκτός του ελέγχου του κράτους μέλους με σημαντικό αντίκτυπο στα δημόσια οικονομικά του, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θέτει σε κίνδυνο τη δημοσιονομική βιωσιμότητα μεσοπρόθεσμα». Το ΕΔΣ έχει αναγνωρίσει ότι η σημαντική δημοσιονομική επιβάρυνση που προκύπτει από τις υφιστάμενες ή/και προγραμματισμένες αμυντικές δαπάνες πληροί τα κριτήρια μιας τέτοιας έκτακτης περίπτωσης με την αξιολόγηση του σχετικού αιτήματος του ΥΠΕΘΟ ([Assessment of the compliance of the budgetary outturns data reported in the Annual Progress Report 2025 and of activation of the national escape clause, ΕΔΣ, Απρίλιος 2025](#)).

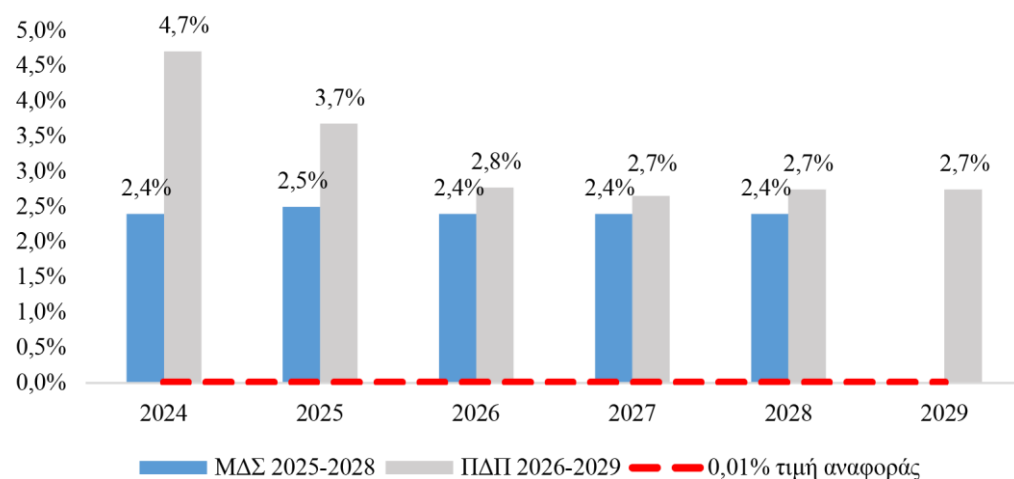
Διάγραμμα 4: Ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης, 2025-2029

Πηγές: ΥΠΕΘΟ, ΜΔΣ 2025-2028, ΠΑΠ 2026-2029, επεξεργασία ΕΔΣ.

Όπως αναφέρθηκε αναλυτικότερα παραπάνω, το πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης διαμορφώνεται πλεονασματικό τόσο για το τρέχον όσο και για το επόμενο έτος, σε πλήρη συμμόρφωση με τον εθνικό αριθμητικό δημοσιονομικό κανόνα, και προβλέπεται να παραμείνει κοντά στο 2,7% του ΑΕΠ έως το 2029, ενισχύοντας τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα (βλ. Διάγραμμα 5).

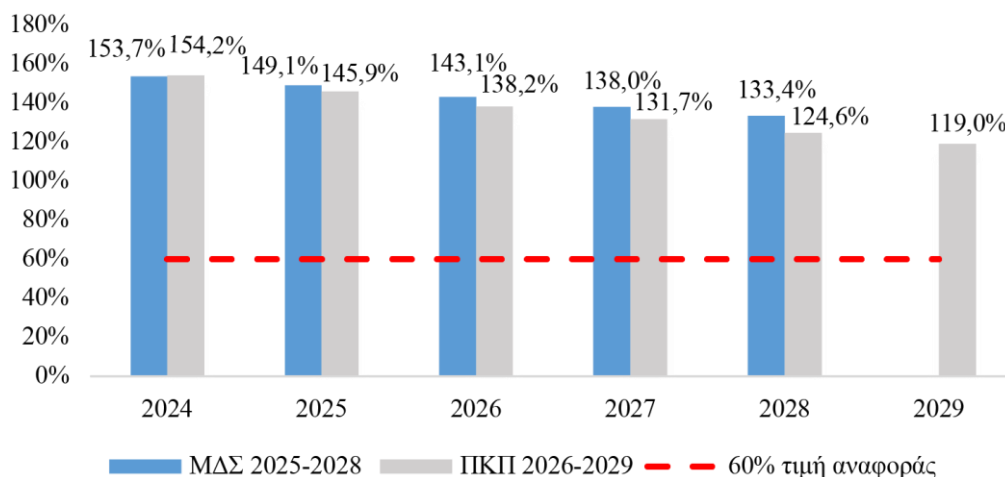
Διάγραμμα 5: Πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης, 2025-2029

Πηγές: ΥΠΕΘΟ, ΜΔΣ 2025-2028, ΠΑΠ 2026-2029, επεξεργασία ΕΔΣ.

Τέλος, η πορεία του δημόσιου χρέους της ελληνικής οικονομίας ως ποσοστό του ΑΕΠ με την προϋπόθεση της υλοποίησης του παραπάνω μακροοικονομικού σεναρίου, προβλέπεται πτωτική κατά την περίοδο του ΠΑΠ 2026–2029, αντανakλώντας τα θετικά δημοσιονομικά, πρωτογενή αποτελέσματα και τη συνεχιζόμενη οικονομική μεγέθυνση. Η δυναμική του δημόσιου χρέους αποτυπώνεται στη σταθερή και σημαντική αποκλιμάκωση του λόγου χρέους προς ΑΕΠ, με μείωση κατά 8,3 ποσοστιαίες μονάδες το 2025 και 7,7 ποσοστιαίες μονάδες το 2026 (βλ. Διάγραμμα 6). Η πορεία αυτή υπερβαίνει τις προβλέψεις του ΜΔΣ 2025–2028, καταδεικνύοντας την ενισχυμένη ανθεκτικότητα και τη θετική προοπτική της ελληνικής οικονομίας, με τον λόγο χρέους προς ΑΕΠ να αναμένεται να συνεχίσει τη μείωσή του σε επίπεδα κάτω από 120% το έτος 2029.

Διάγραμμα 6: Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ), 2025-2029

Πηγές: ΥΠΕΘΟ, ΜΔΣ 2025-2028, ΠΔΠ 2026-2029, επεξεργασία ΕΔΣ.

Μεσοπρόθεσμες προκλήσεις

Μεσοπρόθεσμα, η ελληνική οικονομία εξακολουθεί να αντιμετωπίζει σημαντικές διαρθρωτικές προκλήσεις. Η παραγωγικότητα της εργασίας ανά ώρα και οι πραγματικοί μισθοί παραμένουν από τους χαμηλότερους στην ΕΕ, ενώ το κατά κεφαλήν ΑΕΠ αντιστοιχεί μόλις στο 70% του μέσου ευρωπαϊκού όρου. Παρά τη βελτίωση των τελευταίων ετών, η ανεργία παραμένει υψηλότερη σε σχέση με τον μέσο όρο της ΕΕ, το επενδυτικό ποσοστό και η αποταμίευση των νοικοκυριών εξακολουθούν να είναι χαμηλά. Παράλληλα, το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών παραμένει σε έλλειμμα, η δημόσια διοίκηση παρουσιάζει χρόνια προβλήματα αποτελεσματικότητας και το δημόσιο χρέος, παρότι μειώνεται εντυπωσιακά, παραμένει το υψηλότερο στην ΕΕ. Τα στοιχεία αυτά υποδεικνύουν ότι η σύγκλιση της ελληνικής οικονομίας με τον μέσο όρο της ΕΕ, αν και σε θετική εξέλιξη, συνεχίζει να παρεμποδίζεται από μακροχρόνιες διαρθρωτικές αδυναμίες.¹⁴

Περαιτέρω, τρεις κρίσιμες τάσεις επιτείνουν τις μεσοπρόθεσμες προκλήσεις: οι δημογραφικές εξελίξεις, οι γεωπολιτικές εξελίξεις στην Ευρώπη και η κλιματική αλλαγή. Η ταχεία γήρανση του πληθυσμού και η συρρίκνωση του εργατικού δυναμικού αναμένεται να επηρεάσουν αρνητικά τη δυνητική ανάπτυξη και τη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος, επιβάλλοντας πρόσθετες δημοσιονομικές πιέσεις. Οι γεωπολιτικές εξελίξεις καθιστούν αναγκαίες την συντονισμένη αύξηση των αμυντικών δαπανών και την αντιμετώπιση πιθανών μεταναστευτικών πιέσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, και την ενεργειακή αναβάθμιση της χώρας. Ταυτόχρονα, η αυξανόμενη έκθεση της χώρας σε κλιματικούς κινδύνους, δημιουργεί πρόσθετες ανάγκες χρηματοδότησης για εκσυγχρονισμό υποδομών και ενδυνάμωση της οικονομικής ανθεκτικότητας. Οι προκλήσεις αυτές καθιστούν αναγκαία την υλοποίηση συνεκτικών και στοχευμένων διαρθρωτικών παρεμβάσεων.

Λεπτομερής ανάλυση των μακροοικονομικών και δημοσιονομικών εξελίξεων της ελληνικής οικονομίας με επιμέρους στοιχεία τεκμηρίωσης προγραμματίζεται να ενταχθεί στην προσεχή Φθινοπωρινή Έκθεση του ΕΔΣ.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο υιοθετεί τις μακροοικονομικές προβλέψεις για τα έτη 2025-2029, στις οποίες βασίζεται ο Πολυετής

¹⁴ Βλ. πρόσφατη έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ελλάδα ([Greece, 2025 Country Report, Commission Staff Working Document, SWD\(202\) 208 final](#)).

Δημοσιονομικός Προγραμματισμός 2026-2029, όπως αυτές του κοινοποιήθηκαν, καθώς εμπίπτουν σε ένα εύρος αποδεκτών τιμών, και κατόπιν αξιολόγησης των δημοσιονομικών προβλέψεων, διαπιστώνει τη συμμόρφωση αυτών με τους ειδικούς αριθμητικούς δημοσιονομικούς κανόνες.

Εκ μέρους της Προέδρου του ΔΣ του ΕΔΣ

Η Πρόεδρος
Αναστασία Μιαούλη

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ